

Korona-kriisin purkaminen

Korona-kriisin aiheuttamasta ensishokista aletaan hiljalleen toipua ja on aika ryhtyä toimiin. Lamaantua ei saa. Tietoa on vielä vähän ja sekin elää päivittäin, mutta tällä hetkellä tietoa on tämän verran.

Ensiksikin: *pysyttele terveenä*. Huolehdi riittävästä suojauksesta ja välttele tarpeetonta asiointia julkisilla paikoilla. Pidä etäisyyttä. Mutta täytyyhän sitä toimia, elää ja liikkua. Älä lamaannu. Siirrä osa töistä kotiin, jos mahdollista. Pidä kokoukset etäkokouksina ja käytä nykytekniikkaa apuna mahdollisimman paljon.

Tulot pienentyneet, mutta menot eivät: *sovittelu maksuja* mm. vuokran maksua ja suuruutta. Myönteisiä päätöksiä on jo saatu tehtyä ja julkisiksi. Se toimii hyvänä esimerkkinä myös muille. Hyvä kerryttää hyvää. Näin pidetään huoli myös toisesta.

Sovita ennakkoverot nykyiseen tulotasoosi, hae ennakkoveroille muutosta. Jo olemassa oleville veroille voi hakea 3 kk:n maksun siirtoa, eli siirtää maksua heinäkuulle.

YEL- ja MYEL -vakuutukselle voi hakea *joustoa*. Joko niin, että *suhteuttaa vakuutusmaksua* = ale – 20 %, mutta eläkepohja pienenee samassa suhteessa. Mutta se ei vaikuta muuhun turvaan, eli työtulo pysyy entisenä eikä esim. sair.päivärahan tai työttöm.turvan pohjana käytettävää työtuloa muuteta. Voit hakea myös *työtulon alentamista väliaikaisesti*, mutta sen pitää silti olla vähintään minimityötulo, joka on vuonna 2020 n. 8.000,00 € (7.958,99 €). Jos lopetat yritystoiminnan väliaikaisesti kokonaan, voit hakea yel-maksun *keskeytystä* vastaavalta ajalta. Yel-maksuille saa myös hakea maksun siirtoa 3 kk:n päähän, eli siirtää maksua heinäkuulle.

Työnantajien veloitteita on helpotettu: *lomauttamisen* aikarajoja on vähennetty 5 päivään, lomautusta on laajennettu koskemaan *myös määräaikaisia* työsuhteita, *koeajalla olevan* työntekijän *työsuhteen purku* voi perustua myös *taloudellisiin syihin* eikä purusta synny karenssia. Takaisinotto aikaa on vastaavasti pidennetty. *Tyel-maksuille* voin niin ikään hakea *maksuaikaa* 4 kk:n päähän. Lisäksi *tyel-maksuja alennetaan* tilapäisesti 2,6 % ajalla 01.05.-31.12.2020, alennettu tyel-maksu olisi **22,7 %** (aiemmin 25,3%). Tässä hyödynnetään työeläkejärjestelmän tasausvastuuta, joka kartutetaan uudelleen vuosien 2022-2025 välissä niin, että se kompensoi nyt syntyvän vajeen.

Sovi maksujärjestelyjä, mikäli maksut kertyvät pöydälle. Osalle ei peritä korkoa laisinkaan ja osalle korko on matillinen (esim. vak.korko 2 %, verottaja alentaa syntyviä korkoja 12.03. ja sen jälk. maksettaviin eriin. Maksujärjestely tehtävä viimeistään 31.08.2020 ja se kattaa ajanjakson 01.03.-31.08.2020). Tee maksusuunnitelmia: Verottajan kanssa solmittua maksujärjestelyä on muutettu siten, että *koko maksujärjestelyn ajan* (vaikka viimeinen maksuerä ulottuisi vuoden 2021 puolelle) sovelletaan *alennettua korkoa*, maksujärjestelyyn voidaan epidemian ajan *lisätä uusia erä* ja *maksuaikataulua voidaan pidentää*.

Hae tukitoimia. Yrittäjille on nyt suunnattu lukuisia tukia koosta ja toimialasta riippumatta. Mikäli yrityksesi työllistää > 6 henkilöä, tukea voi hakea **Business Finlandista**. Mikäli olet yrittäjä, mutta teitä on useampi samassa yhtiössä, tukitoimia tulee hakea **ELY-keskukselta**. Mikäli toimit yksinyrittäjänä, voit hakea tukea **Kelalta** ja yrityksen **sijaintikunnasta**. Mikäli haet lainaa pankilta, on sinulla mahdollisuus myös **Finnveran takaukseen**, jonka takausprovisio kuluja on kritisoiu kalliiksi. Tässä kohdin Finnvera on tullut vastaan ja alentanut hintojaan esim. 100.000,00 €:n takausprovisio hintaa 80,00 € (ennen 800,00 €). *Jos sairastut, hae sair.päivärahaa Kelasta* (päiväraha muotoutuu yel-työtulon mukaan). Jos jäät työttömäksi kokonaan tai osittain, *hae työttömyysturvaa Kelasta*.

Yrittäjän työttömyysturva on täysimääräisenä 724,00 € ja haetaan Kelasta. Tukea voi hakea yrittäjä yrityksen koosta ja yhtiömuodosta riippumatta. Tukea voi hakea myös takautuvasti ajalta 16.03.-30.06.2020, mutta tuolloin tukea tulee hakea viimeistään 15.04.2020 mennessä (ilmoitus TE-toimistolle). Työttömyystuki myönnetään ilman omavastuu-aikaa. Tukea voi hakea myös myöhemmin, jolloin työttöm.aika alkaa hakupäivästä lukien. Tukea voi hakea, mikäli yritystoiminta on kokonaan päätynyt tai työtulo on alle 1.089,57 € (suhteutettu päiväraha). Mikäli työtulot on max 300,00 €, saat täyden työttömyystuen. Mikäli se on suurempi, jokainen lisäeuro 1,00 € pienentää tukea 0,50 €. Työtulo ei ole liikevaihto, vaan se viivan alle jäänyt työtulo = **verotettava tulo**. Ilmoittaudu **TE-toimistoon** ja tee selvitys toimeentulon päättymisestä tai vähentymisestä koronan vuoksi. Kerro toimiala ja miten työtulo on vähentynyt. Samoin on tehtävä selvitys saatavasta työtulosta. Tämän jälkeen TE-keskus tekee työvoimapolitiittisen päätöksen **Kelalle, josta työttömyysturva sitten haetaan**. Tukea voi hakea muiden tukien rinnalla.

Yksinyrittäjän kuntatuki 2.000,00 € haetaan **yrityksen sijaintikunnalta**. Tuki on harkinnanvarainen ja on tarkoitettu yritystoiminnan harjoittamisen **kulujen kattamiseen**. Mikäli tukea käytetään yrittäjän elinkustannuksiin, tulee se vaikuttamaan yrittäjän työttömyyspäivärahan suuruuteen. Yksinyrittäjällä ei saa olla palkattua työvoimaa. Tulee osoittaa, että 01.01.2020 jälkeen tulot ovat loppuneet tai on syntynyt merkittävä alenema työtuloihin. Tukea voi hakea aina 30.09.2020 asti ja sitä maksetaan 01.03.-31.08.2020 välisenä aikana syntyviin yritystoiminnan kustannuksiin. Tukea ei myönnetä, mikäli yrittäjällä on ollut taloudellisia vaikeuksia jo ennen korona-pandemiaa tai jo yrittäjällä on verovelkaa. Yrityksen sijaintikunta tulee luomaan erillisen hakulomakkeen ja ohjeet lomakkeen täyttämiseksi ja tuen hakemiselle n. kahden viikon sisällä, jolloin tukea voi alkaa hakea.

Perintäkulujen menoihin tullaan asettamaan rajoituksia. Ropo Capital informoi jo, että se on huomionnut hinnoittelussaan valtiovallan antamat ohjeet. Pikavipeille luotu korkokatto puolitetaan ja mainonta kielletään. Eli tukitoimia on ja niitä kehitellään syntyvien tarpeiden pohjalta. Vielä on monta problemaa ratkaisematta.

Ole luova. Muuta yritystoimintaa mahdollisuuksien mukaan ja tarkastele suurennuslasilla kulurakennetta, mikä helposti rönsyilee. Pidä Sinulle kertyneet pekkasvapaat ja lomat. Jos mahdollista, **älä stressaa**. Korona-pandemia on koskettanut meitä kaikki kaikkialla maailmassa. Muista: **et ole yksin!**